

KURYEREK KRAKÓWSKI

Numer sobotni w podwójnej
objętości.

Cena egzemplarza 2 et.

Przedpłata miesięczna:
w Krakowie 1 Kor.
na prowincyi 1 Kor. 40 gr.

Ogłoszenia po 20 groszy za
wiersz petytu.

ilustrowane pismo codzienne dla wszystkich *****

Kuryerek opuszcza prasę codziennie z wyjątkiem niedziel i uroczystych świąt o godzinie 5 po południu.

Za redakcyę odpowiedzialny:

Jerzy Kłoczkowski.

Adres wydawnictwa:

Kraków, Golebia 3 — Nr. telefonu 494.

Redakcyę kieruje:

Feliks Mrawinczye.

Ślub na łożu śmiertelnem.

(Opis wewnątrz numeru).

Fabryczny skład Kapeluszy i Czapek

jakoteż Magazyn mod męskich. — Ceny najniższe.

HARRY FROMMER Kraków, ul. Grodzkał. 9.

Zaproszenie do przedpłaty:

Przedpłata na „Kuryerka krakowskiego” wynosi miesięcznie:

w Krakowie . . . 1 kor.
na prowincyi . . . 1 kor 40 h.

Numer poszczególny kosztuje 2 ct.

Królewskie słowa.

Z latwem do zrozumienia napięciem uwagi i zainteresowaniem śledził ogół ludności polskiej w wszystkich trzech zaborach przebieg uroczystości poznajskich, urządzonych według rozkazu na przyjęcie króla pruskiego.

Z szeregów też ciekawością oczekiwano treści uroczystych przemówień cesarza niemieckiego, spodziewając się, że odezwie się w nich echo mowy malborskiej.

Sprzeżano się, zakładano, co powie — jak powie, czy dotknie znów jątżącej rany — czy puści wodze znanej swej gorączki oratorskiej i będzie podsyłał dalej zapal żywiołów pan-

mańskich do pracy nad wyłpieniem matek „Króliczego” plemienia polskiego.

Przemówił wreszcie król i cesarz wobec zgromadzonych stanów Księstwa poznańskiego — a przemówił tak, — że słowa te warło trwale w pamięci naszej i cudzej zapisad.

Wyraził radość, że się znajduje w „pośród wiernej „niemieckiej ludności, w wiernem niemieckim mieście” to zwykły frazes — trochę ubarwienia poetyckiego — a poezyi wolno czasem przeoczyć gościnie prawdy.

Wzwał dalej Niemców do zgody — do zaprzestania wałk partyjnych w celu skuteczniejszego szerzenia t. zw. kultury niemieckiej; — i to wstęp zwykły w każdej mowie cesarza Niemiec; — ale powiedział dalej, że urzędnicy jego powinni bezwarunkowo według jego wskazówek, posłuszni jego rozkazom bez wahania przeprowadzać politykę, którą on uznal za odpowiednią dla dobra tej prowincyi.

Tu już brzmi nuta komendy, wzywającej urzędników pruskich do prowadzenia polityki; — jakiej, to wyjaśnił owe jego wskazówki, owe jego rozkazy — dla których nakazał bezwarunkowe posłuszeństwo.

Wyraził dalej ubolewanie, że poddani jego nie niemieckiego pochodzenia (słowo „Polak” należy w gramatyce politycznej Prus do anachronizmów), tylko z trudem oswajają się z pruskimi stosunkami — a ma to, zdaniem cesarza, ślad pochodzić, że

„po pierwsze ktoś okłamał ludność katolicką (polską), iż się jej robi trudności w wykonywaniu religii i że się jej może wyrzekać właściwości szcze-powych i tradycyi (ma to znaczyć na ludzi język przetłómaczone, miłośro-czyzny, języka i wolności).

Tymczasem — mówi cesarz — cały okres mych rządów dowodził, jak wysoko szanuje religię i osobisty stosunek każdego człowieka do jego wiary, trzymając się wiernie zasady królów pruskich: „niech każdy zostanie zbawiony na swój sposób.”

Nie chce cesarz „aby wyliterane komus jego właściwości szcze-powe i tradycje i pozwala każdemu podda-nemu być dumnym ze swej historii, ale tylko wtedy, jeżeli mu to nie przeszkadza być dobrym Prusakim — bo teraz ja znam tylko Prusaków. Pracy przodków wimen jest” — kończy swoją mowę, „aby prowincya ta pozostała zawsze pruską i to dobrze pruską — dobrze niemiecką.”

Królewskie słowo to nie żarty i komedye międzynarodowej dyplomacji, to fundament, na którym w tak kar-nie prowadzonej monarchii jak Pruski powinno być wolno budować.

Każd król swoim poddanym Polakom być dobrymi Prusakami, każda krajowi być dobrze pruskimi i dobrze niemieckimi, ale niech pamiętają sług jego, że królom osobisty stosunek człowieka do Boga, a więc i język, którym rodzice nauczyli dzieci przemawiać do tego Boga swojego — tudzież że wolno każdemu być dumnym ze swej hi-

Fabrykantka aniołków.

POWIEŚĆ.

Odilo był w tej chwili prawie przekonany, że ma do czynienia z kobietami choremi umysłowo. U matki tej biednej dzieciny było to bardzo łatwo możliwem; mętny jej wzrok, kredowo blada twarz, dziwne jakieś, nerwowe ruchy żywo wskazywały na to; lecz ta stara, co słowa cediła powoli, uśmiechając się wgardliwie w kątał swich wyschniętych, bezzębnych ust — ta stara dobrze zdawała sobie sprawę z tego, co mówiła.

Uczucie litości nad tem biednym dzieckiem opanało serce młodego lekarza. Mimo widocznej, świadomej

niechęci, na jaką trafiał, jeszcze nie chciał dać za wygraną.

— Więc odrzucacie moją pomoc? — rzekł.

Obie kobiety poruszyły głowami na znak, że nie chcą nawet słyszeć o tem.

W Odilu wzebrała krew.

— Nie! Mnie wszystko jedno. Dziecko jest wasze! wy za nie odpowiecie...

— Amen! — rzekła stara.

— Amen! — powtórzyła za nią, jak echo Sachabrowa.

Odilo trząsł się z irytacyi.

— A róbcie, co chcecie! Niech was obie wszyscy dyabli wezmą! — zaklął.

Stara przeżegnała się.

— Niech będzie Pochwalony — rzekła — a Sachabrowa odpowiedziała jej — na wieki!

Odilo wyszedł i z pasą zatrzasnął drzwi za sobą. Obie kobiety patrzyły za nim przez okno tak długie, aż znikł na zakręcie.

— Boże uchojaj nas przed lekimi napastnikami — zamruczała zniech rka.

— Bo też nie miałas nie lepszego do roboty, jak go tu zniecać — rzekła Sachabrowa z wyrzutem.

— Pomodł się tylko — odparła stara — a uśnieś spokojnie i prześpażło...

— Tak, ale ty zostaniesz u mnie dziś na noc. Dami ci za to, co sobie zechcesz...

Stara kiwała głową i marszczyła brwi, gdyby się nad czemś namyślała. W końcu rzekła:

— Jeszcze dziś oslatnią noc!

— Dobrze... a coż zrobimy a d...

Zdzisław Gruszczyński **LEKCYI TAŃCÓW**
ul. Grodzka l. 50, l. p.

UOZIELA

stori i tradycyi, a przeciw język to jeden z najwyższych skarbów tej tradycyi.

— Ile razy już tak królowie pruscy mówili?!

Przyczyny zaburzeń w Zagrzebiu.

Zaburzenia przeciwserbskie w Zagrzebiu zwróciły na siebie baczną uwagę całego świata cywilizowanego. Nas obchodzić mogą one o tyle jeszcze bliżej od innych, że Stowiańczyzna południowa, na której stosunki zaburzenia te rzucają złamane światło, jest bądź co bądź do pewnego stopnia nam plemiennie pokrewna.

Zagrzeb, po niemiecku Agram, po chorwacku Zagreb, jest stolicą królestwa Chorwacy i Sławonii. Liczy około 40.000 mieszkańców, z których przeważną część stanowią Chorwaci i Serbowie.

W Zagrzebiu rezyduje *boni* całego kraju, czyli namiestnik, władze krajowe, najwyższe sądownictwo. Obraduje też tam sejm. Miasto, liczące wiele wspaniałych budynków, posiada trzy dzielnice: górne, dolne miasta i dzielnicę kapitułową około katedry, do niedawna obwarowaną murami i wieżami.

Dotychczas Zagrzeb ogniskiem życia politycznego i umysłowego całej Stowiańczyzny południowej, przynajmniej w granicach Austro-Węgier.

Chorwaci (mylnie także z niemiecka nazywani „Kroatami”), sami nazywający się „Ihorwatami”, są plemieniem słowiańskim, spokrewnionem z dawnymi Polakami. Język chorwacki jest narzeczem języka serbskiego. Od Serbów różnią się Chorwaci religią (pierwsi są religii prawosławnej, drudzy — katolicy) i alfabetem, gdyż używają liter łacińskich, podczas gdy Serbowie posługują się cyrylicą.

Mimo tak drobnych różnic Chorwaci nienawidzą Serbów; Serbowie odpłacają Chorwatom takim samym uczuciem. Owa nienawiść wyryśka z rywalizacji politycznej Chorwaci marzą o stworzeniu wielkiego państwa, które objęłoby krajiny, zamieszkałe przez Słoweniów (część Styryi i Karyntyi, Krainę i Pobrżeże), Dalmacyę, Bosnię i Hercegowinę. Politycy wielkoserbscy natomiast projektują stworzenie cesarstwa serbskiego, w którym utonąłoby i Pobrżeże, i Chorwacy, i Dalmacya, i Bosnia, i dzisiejsze królestwo serbskie. Dynastyja, która stanęłaby na czele takiego państwa ogromnego, mają być książęta Czarnogórcy.

Są to marzenia i plany, na daleką obliczone przyszłość. Mimo to żywa فکر południowa sprawia, że Chorwaci i Serbowie nie umieją zachować krwi zmiętej. Czasopismo serbskie w Belgradzie „Srpski Knizevni Glasnik” wyrukowało artykuł, dowodzący, że Chorwaci nie mają prawa do uważania się za naród oddzielny. Język, chorwackim zwany, jest językiem serbskim. Chorwacy, jako plemię, rozplyną się wśród

Serbów. Niepochlebny artykuł, ale to przecież tylko artykuł. Mimo to wzburzył on Chorwatów niepomiernie. Niezszczęście chciało, że gazeta serbska w Zagrzebiu „Srbobran” przedrukowała ów artykuł. Zapalczywi Chorwaci, natury zawadyackiej, gorączka jeden w drugiego, wzięli sobie ów przedruk tak dalece do serca, że powstało całe miasto. W Zagrzebiu mieszka 3.000 Serbów ze Sławonii, głównie kupcy. Itzuciono się na ich sklepy, zburzono je doszczętnie, nawet urządzenia sklepowe, poraniono mnóstwo ludzi, nie przepuszczono policyi miejskiej, która chciała bronić życia i mienia Serbów.

Zresztą o smutnych tych zajściach, których widownią był w ostatnich dniach Zagrzeb podaliśmy w ostatnich trzech naszych numerach wyczerpujące wiadomości.

Cóż słyhać nowego?

(O Morskie Oko). Jak wiadomo członkowie sądu polubownego wyjechali nad Morskie Oko. Oto, co donoszą jeden z uczestników o tej wycieczce w Tatry:

Prześlizną przeżyja nam pogoda. W Roztocze, w schronisku Pola odbył się pierwszy przystanek. Prócz członków sądu rozjemczego, przybyli tu posłowie! Kozłowski, Danielak, Bednarski, starosta Rudzki, marszałek Łgocki, komisarz z Zakopanego Piątkiewicz, dr. Chramiec, istynierowie Sknda, Ziękiewicz oraz delegaci Towarzystwa Iatrzackiego dr. Ponikło, Świerż, dr.

kiem? Może by naprawdę pójść po cyrulika? Taka nagła potrzeba... a nuż miał ten słuszność...

— Daj ty sobie spokój z cyrulikami — przerwała jej stara — z tymi cyganami nikt jeszcze dobrze nie wyszedł. Ty zdaj się na wolę Boga! Kiedy Bóg zechce dziecko zachować, to się obędzie bez głupiego cyrulika, a kiedy jest wolą Boską, aby ono ino dliło się u jego tronu za straszny grzech ojca, to mu i żadne doktory nie nie pomogą... A ty chcesz się woli Boskiej sprzeciwiać?! jeszcze nowy grzech i przekłoniństwo ściągać na siebie...

— Nigdy!

To i nie mów tak od rzeczy. Ukłękni i módl się; to dziecku lepiej zrobi, niż te wszystkie medycyny.

I obie kobiety pozamykały szczerze drzwi i okna, ukłękły na środku izby

i z złozeniem na piersiach rękami jęły się głośno modlić. (C. d. n.)

Zdradliwa perfuma.

HISTORIA KRYMINALNA.

4

(Z niemieckiego).

Pan dyrektor zajmował wspaniałe mieszkanie na pierwszym piętrze w gmachu dyrekcji policyi.

Właśnie w rzęście oświetlonej jadalni siedzieli licznie zebrani goście naokoło stołu, gdy pana domu wywołano w pilnej sprawie do drugiego pokoju.

Służąca, która poszła do jadalni oznajmić panu dyrektorowi o przybyciu Heinza z agentem Szmicem, nie

domknęła za sobą drzwi i Heinz widział przez szparę pana Borowa, siedzącego u boku pięknej córki dyrektorstwa.

Pan Borow starał się zabawić rozmową swoją sąsiadkę. Był dziwnie błady i gdyby zdenerwowany.

Dyrektor wyszedł do drugiego pokoju, w którym siedział Heinz. Mówił coś półgłosem.

Po chwili powrócił dyrektor do jadalni i zbliżył się do Borowa. Nachylił się nad siedzącym i szepnął mu coś do ucha.

Pan Borow wstał szybko, gdyby z przetrachem.

Teraz w każdym jego ruchu widać było silne zdenerwowanie.

Borow z dyrektorem poszli do gabinetu, położonego po przeciwnej stronie jadalni.

Na sknieieniu dyrektora wyszedł o-

Nowo utworzony zakład artyst.-fotograficzny Zakład wykonuje wszelkie zdjęcia w zakresie fotografii wchodzące po cenach jak najprzystępniejszych jako to:

Antoniego Borzęckiego

przy ul. Zwierzynieckiej 1, 13.

poleca się Szan. P. T. Publicznosci.

6 sztuk fotografii wizytowych 4 kor.

6 „ „ „ gabinetowych 8 „ 16

Stan. Eliasz-Radzikowski, adwokat Bednarzki, Czapliski. Po przekąsce w schronisku były pieśni ogledziny topograficzne Rosłoki, doliny Białej wody, dalej udano się na miejsce, gdzie wpływa Potok Rybi do fiaki. Wrażenie ogledzin na miejscu dobre. Prof. Becker studjuje gorliwie, czyni pilnie zapiski z mapą w rękę. Słamiąg powrócił do schroniska Pola, skąd po śniadaniu udaliśmy się do wodospadu Mickiewicza. Szwajcarowie Tatrami są zachwyceni. Na moście Mickiewicza, przy zaimprovizowanym poczęstunku „Laban wniósł zdrowie ludu galicyjskiego, narodu polskiego i Galicji”. Danielak podziękował mowcy. Imponujący był przyjazd do Morskiego Oka. Przeszło sto powozów posuło się za i przed nami. Był to pierwszy przejazd wozów nową drogą do Morskiego Oka, nad którego brzegami, oczekiwały nas tłumy ludności, między tymi oddział Białczan i Zakopian z chorągwiemi biało-czerwonymi. W schronisku nad Morskiem Okiem odlił się obiad.

Przy obiedzie hr. Tadeusz Dzieduszycki toastował na cześć Winklera i sądu. Winkler na cześć kobiet polskich, poczem Tchórzniczki grał, a panie śpiewały pieśni polskie. Dziś przybyła do Morskiego Oka deputacja węgierska z starszym żupanem spiskim przedstawia się sądowi. Winkler we wtorek przyjęty zostanie przez cesarza, poczem jedzie do Gracu.

(Z Poznańskiego. Bezcelność niemieckiego służalca. Protest.) Pan Witting, starszy burmistrz Poznania jest typową figurą wykwitłą na upadku moralnym niemieckiego społeczeństwa w poznańskim. Pan ten

wygościł niedawno jeszcze w Izbie panów mowę naspikowaną kłamstwami, a obecnie w przemowie swojej do Wilhelma II miał tę odnowę powiedzieć, że Poznań obudzili się z najgłębszego upadku dopiero pod wpływem ducha pruskiego i zapewnił cesarza, że ludność Poznania czuje się w sercu pruską.

Powiedzenie to wywołało nawet wśród Niemców bardzo przykre wrażenie.

„Dziennik Poznański” otrzymał ze sfer obywatelskich protest przeciw tej mowie, z którego wyjmujemy najwięcej charakterystyczny wstęp:

„Kto, jak pan Witting zbyt szybko pozostaje wysoko, dostaje zawrotu głowy, gdy spojrzysz na dół. Ale zaniść musimy protest uroczyście przeciw zakończeniu mowy p. Wittinga, kiedy prosi monarchę, aby okrzyki zebranych uważał jako przysięgę, streszczającą się w słowach:

„Ich bin ein Preusse, will ein Preusse sein”. Przedewszystkiem powinien był pan Witting brnąć względ na osobę monarchy; zapomniał, iż to nie mowa do pruskich parów w Izbie panów, ale do monarchy, do którego nie wolno mówić nieprawdy, a cóż dopiero zapewniać o przysiędze ludności, iż czuje się pruską.

„Jakie pojacie ma pan Witting o świętości przysięgi, jeżeli ma odwać zapewniać, iż z każdej pierśi* brzmi okrzyk: „Jestem i będę prusakiem!”

„Czyż nie wie o tem, iż tylkokrotnie z trybuny parlamentarnej, na walnych zebraniach naszych, jasno i dobitnie wyrażała ludność: „Jesteśmy i będziemy Polakami!” Powtarzamy to raz jeszcze dla dobitnego zaznaczenia naszego stanowiska,

powtarzamy to dumnie, pomni naszej historycznej przeszłości, powtarzamy to wobec majestatu królewskiego, wobec społeczeństwa niemieckiego, wobec zagranicy, powtarzamy te słowa w poczuciu przysługującego nam prawa przyrodzonego oraz państwowego i deklaracji królewskich.

„Pan Witting nie dawał zapewnienia pruskich uczuć w dobrej wierze. Człowiek tej miary i inteligencji musiał znać prawne położenie, oraz enuncyacje znad ludności, musiał wiedzieć o tem, iż przysięga, jaką składał imieniem naszej ludności, nie odpowiada jej uczuciom, jej przekonaniom: — przeciwnie prowokował nasze społeczeństwo do protestu, któremu niniejszem wyraz dajemy. Po deklaracji posłów polskich do sejmu prowincjonalnej ludność nasza usunęła się w spokoju i godności od wszelkich uroczystości i przyjęć. Pozostawiliśmy w spokoju ludność niemiecką, pojmując dołżcie, iż jej uczucia odmiennie zupełnie od naszych, pragną dać wyraz radości. Szanując uczucia „biednej uciśnionej niemczyzny”, mieliśmy wszelkie prawo do tego, aby nas nie prowokowano i zostawiono w spokoju.

„Gdy się to nie stało, gdyż w naszym imieniu nadburmistrz nawet przysięgi składa, odpowiedzieć musieliśmy uroczyście protestem”.

(Zaburzenia w Zagrzebiu). W Zagrzebiu nastaje powoli spokój. Oto co donosi węgierskie biuro korespondencyjne:

„Wczoraj był wszędzie spokój, tylko aresztowano kilka osób za przekroczenia policyjne.

becny w towarzystwie komisarz Bitler do pokoju, w którym czekał Heinz, agent i sprowadzona w niezdyżycznie służąca Weissów.

Wszyscy czworo wyszli na korytarz, obeszli tedy naokoło całe mieszkanie dyrektora i weszli wprost do jego gabinetu.

Dyrektor siedział przy biurku, a przeciw niemu na fotelu pan Borow.

Na niespodziewany widok wchodzącego do pokoju urzędnika policyi w mundurze wstał Borow zniższany. Wtem tuż za Heinzem weszła do pokoju służąca.

Borow cofnął się z przerażeniem wstecz.

A dziewczyna ujrawszy niespodzianie męża swojej zamordowanej pani, zawołała:

— Oj, wielmożny panie, co się

stało!! — i wzruszona, jęła głośno płakać, nie mogąc przyjść do słowa.

Scena ta zrodziła na Burowie piorunujące wrażenie. Wysoki ten barczyśły mężczyzna zachwiał się i tylko z trudnością, wspierając się ręką o biurko, trzymał się na nogach.

Heinz przysłupił do niego.

— Izydor Weiss! — rzekł spokojnie, lecz dobitnie — jesteś pan aresztowany za zamordowanie własnej żony!

Borow zdurzał cały; widocznie wysiłł wszystkie wole, by utrzymać równowagę.

— To są bardzo niewczesne żarty... — rzekł schryplym głosem, zwracając się do dyrektora, który utkwiał w nim swój spokojny, stalowy wzrok.

Dla staro, doświadczonego urzędnika nie było już żadnych wątpliwości.

— Wyjaśnienie otrzymasz pan późnij — rzekł sucho.

Borow opanował się na chwilę. Chciał popробować jeszcze ostatniego wybiegu.

— Jak pan powiedziałeś, panie komisarzu, Izydor Weiss?

W tej chwili zwrócił się Bitler do delikwenta i z wyszukaną grzecznością rzekł:

— Ta dziewczyna poznaje pana stanowczo, jako swego chlebodawcę. Izydora Weisa z Temeszwaru. Dlatego pan i tak trudne położenie utrudnia sobie jeszcze bardziej przez nieprawdzące do niczego przeczenie?..

— Nie znam tej osoby! — krzyknął Borow, który, zdaje się, był w tej chwili już na wszystko przygotowany.

(Dok. nastąpi.)

Tani sklep chrześcijański

Pod Kościuszką

30

połca

Towary bławatne, płótna, sztyrtynki, kapy, kocy, chodniki. — Bieliznę stołową, męską i damską. Wprawy ślubne. — Bluzy i halki gotowe w wielkim wyborze.

Kraków, ul. Mikołajska 1. I.

„Bracia Łaski“.

We Florencji istnieje od XIII jeszcze stulecia, dobroczynne stowarzyszenie „Braci Łaski”. Bracia ci zajmują się chowaniem biednych zmarłych, tak, jak to u nas czyni tow. św. Józefa z Atymatei. Ponieważ jednak zachowali stroj z wieku XIII i zwyczaj pogrzebowe, zawsze pogrzez taki budzi wśród przechodniów pewnego rodzaju sensację.

Pokazuje się, że ostatnie wypadki skierowane były przeciw Węgrom. Aresztowano też kilku agitatorów, którzy szerzyli przeciw Węgrom propagandę. „Rząd obawia się groźnych ruchów”.

Urzędnikom węgierskim rozesłano karty petyi kolejowej na wypadek, gdyby zaburzenia przybrały szerokie rozmiary. Otwórka o rozmiarach zachodzi w Zemuniu. Wysłano tam pułk piechoty.

Przybył dziś do Zagrzebia ban chorwacki, hr. Khuen-Hédervary. Jak dowiaduje się „Agrarner Zig.” z dobrego źródła, kazał sobie ban zaraz po przybyciu zdać sprawę z wypadków i zarządzeń władz.

Zarządzenia te pochwalili jako słuszne.

(Przeciw niemieczyźnie na Węgrzech.) Węgierskie ministerstwo

spraw wewnętrznych wystosowało do wszystkich zarządów miast na Węgrzech — które pozwalają na to, aby od czasu do czasu dawano przedstawienia teatralne w języku niemieckim i rozmaitych Coloseach i tinglach śpiewano po niemiecku — polecenie, aby od 1 stycznia 1904 nie wydawano więcej koncesyj na takie przedstawienia.

Dolychczas grywano jeszcze czasami po

ZAKŁAD HYGIENICZNO-FRYZYERSKI pod firmą

FRANCISZEK ŁĘKAWSKI **Kraków, Zwierzyniecka 5**

poleca się P. T. Publiczności.

Specjalista w strzyżeniu włosów, leczy środkami własnego wynalazku z tąpieżu.

niemiecku w Preszburgu, Edenburgu, Sybirie i Kronstacie.

Od r. 1904 niemiecki język zniknie zupełnie we Węgrzech ze wszystkich scen i lingwów.

(Zawiedzione nadzieje) Z Kopenhagi donoszą, że wieści o stanie zdrowia carowej Aleksandry Teodorowny są przesadzone.

Uległa ona przed paru dniami jakiemś małemu wypadkowi i ten spowodował operację, zupełnie nie niebezpieczną.

„Berliner Lokalanzeiger“ twierdzi na podstawie otrzymanego z Petersburga doniesienia, że ciąża carowej było tylko przez jej fantazję wytworzona, wzięła ona bowiem puchlinę włókien mięsniowych (myoma) czy też coś podobnego za brzemienność.

W doniesieniu swem wspomina pismo powyższe o analogii ze znanym wypadkiem królowej Dragi.

(Oszczędność w budżecie francuskim). Ze względu na niepożądany stan budżetu, francuski minister marynarki wprowadził niektóre oszczędności, a w szczególności zmniejszy liczbę żalegi na okrętach pancernych.

Dzienniki żywo protestują przeciw tym zarządzeniom.

(Odezwa bokserów). W Hongkongu Bokserzy wydali odezwę, w której pobudzają ludność do wymordowania cudzoziemców.

Wiadomości bieżące i rozmaite.

Kraków, 6 września.

Teatr miejski w Krakowie.

W Sobotę dnia 6 Września b. r.: „Urzędowa żona“, sztuka w 5 akt. według powieści A. H. Savage'a (po raz 30).

W Niedzielę dnia 7 Września b. r.: „Kościuszko pod Racławicami“ obraz historyczny w 7 odsłonach Lasoty.

W Poniedziałek dnia 8 Września b. r. o godz. 3 po poł.: „Obrona Czeszochowy“, dram. hist. w 7 odsł. z prol. przez Juliana z Poradowa (po raz 13). — Ceny miejsc niższe.

W Poniedziałek dnia 8 Września o godz. 7½ wieczór: „Książd Marek“, poem. dram. w 5 obrazach Jul. Słowackiego (po raz 10).

W Wełroek dnia 9 Września b. r.: „Wesele“, sztuka w 2 aktach Stanisława Wyspiańskiego (po raz 39).

We Środę dnia 10 Września b. r.:

„Kordyan“, poemat dramatyczny J. Słowackiego w 10 obrazach (po raz 30), przedstawienie popularne.

We Czwartek dnia 11 września b. r.: „Ponad wodami“, dramat w 3 aktach Jerzego Engla przekład Z. Wójcickiej. „Sąsiadka“, dramat w 1 akcie dra Tadeusza Rittnera (nowość).

W Sobotę dnia 13 Września b. r.: „Podpory społeczeństwa“, sztuka w 4 aktach H. Ibsena (po raz 4).

W Niedzielę dnia 14 Września b. r.: „Krzyżacy“, obraz dziejowy w 12 odsłonach z powieści H. Sienkiewicza, przerobion na scenę A. Walewskiego (po raz 18).

Repertuar teatru ludowego.

W Sobotę dnia 6 września b. r.: „Dramat lepianki“ czyli „Tragedya strejku“ w 4 aktach Fr. Suberta. Tłumaczył z czeskiego M. Szukiewicz.

W Niedzielę dnia 7 Września dwa przedstawienia. Po południu „Dom Warytów“, farsa w 3 aktach. Wieczorem o wpół do ósmej „Wicek i Wacek“, komedia w 4 aktach Zygmunta Przybylskiego.

W Poniedziałek dnia 8 Września b. r.: „Dramat lepianki“, czyli „Tragedya strejku“ w 4 aktach przez Fr. Suberta, tłumaczył z czeskiego M. Szukiewicz.

Od Wydawnictwa. W dzisiejszym naszym numerze rozpoczynany druk powieści panny Janiny Raciborskiej pt. „Wzajem miłości“.

Jest to jedna z pierwszych prac młodej jeszcze lecz bardzo utalentowanej autorki.

Głosy katolickie. Broszurki łanie a zajmujące i pozytywne wychodzą już dwa lata pod powyższym tytułem i omawiają sprawy bardzo doniosłe a obchodzące każdego. Polecamy je bardzo czytelnikom naszym, cena broszurki 2 centy — a nabywać je można w każdej księgarni i w kantorze dzienników p. Salomonowej.

Oto spis wyszłych dotąd Głosów katolickich:

1. O niebie i ehlebie. 2. O wyho-rach. 3. Sprawiedliwość i Miłosierdzie. 4. I. Obowiązki katolickiej pracy na polu społecznem. II. O akcyi katolickiej. 5. Biskup Wilhelm Emanuel Kutteler i jego społeczna działalność. 6. O potrzebie religii. 7. Enryklika Ojca św. Leona XIII. o demokracji chrześcijańskiej (z objaśnieniami). 8. O sprzętach pożyczek i oszczędności systemu Raiffeisena. 9. Chrześcijańska rodzina.

10. O nauce Chrystusa Pana. 11. Gzego Papież oczekuje po demokracjach? 12. Rodzina chrześcijańska (ciąg dalszy). 13. 14 i 15. Jest Bóg. (Zeszyt podwójny).

16, 17 i 18. o spowiedzi, jaka ma być i jak się do niej gotować.

19. O Małce Boskiej w Lourdes. 20. Jezus Chrystus. 21, 22 i 23. o prawdziwej religii.

Techniczna Wystawa jubileuszowa. Wystawa jubileuszowa w gmachu Collegium Novum, zapowiada się bardzo poważnie i z pewnością będzie interesować szeroki ogół publicznego. Obejmuje ona bardzo bogaty dział z Architektury i budowlnictwa; dział inżynieryjny również jest obfity, toż samo górnicтво, oraz przemysł naftowy, cukrowniczy, ceramiczny i chemiczny.

Zwłaszcza interesują plany i rysunki przyszłej restauracyi Waweli, wykonane przez ś. p. Tomasza Prylubińskiego a nadane przez urząd dworu cesarskiego.

Gwałt publiczny. Wójt pewnej wsi dostał rozkaz odprawienia szupasu do areztów sądu krajowego w Krakowie pewnego żyda, co też chciał spełnić. Gdy jednak dzień szedł z areztowanym przez ul. Połscka, już obok sądu krajowego, zebrali się kilkudziesięciu żydów i chciało areztanta odbić. Dopiero za interwencyi stróża więziennego odstawiono areztanta do więzienia, a zbiegowisko rozprężono.

Zuchwały chłopak. Wczoraj przyprowadził na stację ratunkową Antoniana Kozubka, praczka, 10-letniego synka, z silnie podbitym okiem lewym.

Dziecko to bawiło się o 7-mej wieczorem na plantach przy ul. Dietlowskiej; wtem przybiegł do niego syn szewca z ul. Starowisniej, Józef Kudasiewicz — mówiąc nawiasem — chacz 3 roku 4-tej klasy gimn. — i bez żadnej przyczyny uderzył go ręką szpiczastem w lewe oko tak, że nie całe posiadło i opuchło. Kudasiewicz w jednej chwili zniknął.

Matka dziecka udała się wprost do domu rodziców Kudasiewicza, gdzie zastała ich synka leżącego już niespokojnie w łóżku.

Wybrk ten owego „kawalera“ powinił być surowo skarcony.

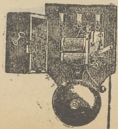
Ostrożnie z żniwiarstwem. Dwa rano przywieziono z Dębicy do Kra-

Stanisław LEŚNIAKOWSKI

Elektromechanik, ul. Grodzka l. 48, obok Kościoła św. Piotra.

16 Urzęda dzwonki elektryczne, telefony, gromochrony.

przyjmuje wszelkie naprawy maszyn wchodzące w zakres mechaniki i elektromechaniki, sporządza w swej pracowni zaopatrzonej w najnowsze maszyny w jaknajkrótszym czasie i po jaknajprzystępniejszych cenach.

kowa 12-letnią Katarzynę Cyrkieś, z uciętą lewą nogą.

Dziewczynka ta bawiła się na polu, gdzie koszono zniwiarą i zbliżyła się do maszyny tak niostrożnie, że tryby porwały jej nogę i prawie zupełnie odcięły.

Biedne dziecko znajduje się na klinice.

Zapominałski. Józef Żołnierczyk zaszedł wczoraj do sklepu z łaskami i wybrał sobie jedną z nich. Zapominał jednak zapłacić i chciał wyjść. — Tymczasem kupiec spostrzegł się na leniu zapomnienia, odebrał łaskę i kazał zapominałskiego — odbiorcę zaaresztować.

Zgubiono. Salomon Singer, zgubił w przyciśnięciu przez ul. Sienną, Gertrudy i Zieloną pulares z kwotą 300 koron.

Mojżesz Hurzog zgubił 24 brylantów dość znacznej wartości.

KRONIKA LWOWSKA.

Zjazd drukarzy galicyjskich odbędzie się we Lwowie, jak już wiadomo, 7 i 8 br. w lamlejszej sali „Gwiazdy”.

Tymczasowy porządek dziennej zjazdu jest następujący: Wybór przyzwoity i biura. Sprawdzenie mandatów. Organizacja i agitacja: a) sprawy cennikowe w Galicyi; b) sprawa uczniów; c) instytucja mgzów zaufania; d) biuro strzeżenia pracy; e) prasa zawodowa; f) zwołwanie zjazdów krajowych i okręgowych. Sprawa organizacji personelu pomocniczego. Udział drukarzy w robotniczym ruchu ogólnozawodowym. Sprawa zakładania zawodowych klubów zawodowych. — Wnioski.

Wielka kradzież popełniono wczoraj w mieszkaniu dozorczy domu przy placu Gołuchowskiego pod 1. 9. Do służącej Wiktoryi Borowej przycelnał brać jej i dał jej do schowania 100 koron gotówką. Ohoje wyszli natłocznie do miasta, a gdy wrócili, znaleźli walizkę rozbitą, a zamiast pieniędzy określonych zostawił złodziej parę tarych butów.

Zaduc honorarium otrzymał doręczka Izrael Zimmermann od kłoboczka i kawiarni hotelu „Grand” N. Strana. Zawołał on go do swego mieszkania i, jak doręczkarz mówi, „za pół godziny jazył dał trzy razy w wargi i dwa razy łaską w głowę”.

Zlwowskiej Rady miejskiej. Na onegdajszym posiedzeniu lwowskiej Rady miejskiej postawił radny Hudec wniosek, domagający się od prezydium miasta, aby w drodze regulaminowej wdrożyło kroki przygotowawcze dla zmieszenia w mieście Lwowie policy rządowej, rekrutowanej z pułków wojskowych, a wprowadzenia policy miejskiej, złożonej z obywateli cywilnych, rozumiejących potrzebę społeczeństwa i odpowiedzialnych za postępy swoje, jak każdy obywatel przed sądem.

Następnie wywya wnioskodawca prezydium, aby użyło całego swego wpływu, ku przeniesieniu ze Lwowa pułku obcoplemiennych huzarów a poslatarło się o stacyonowanie wojska krajowego.

Zagadkowe areztowanie. Prywatny telegram „Naprzód” donosi z Kamionki:

„Zandarmi areztowali tu akademika Gęgiełskiego, współpracownika „Dila”. P. Gęgiełski przyjechał do Kamionki w odwiedziny do swego ojca, proboszcza i dziecka w Kamionce.

Zaledwie jednak wysiadł z pociągu, czekający na dworcu zandarmi, areztowali go bez żadnego powodu”.

Zabity przez piorun. Włościanin Andrzej Tkaczuk, wracający onegdaj z żoną Maryą z Podkaminia do swego domu w Czernicy, zaskoczony został nagle w drodze burzą z grzmotami.

Zaledwie jednak obuje Tkaczukowie skryli się pod drzewem, uderzył w nie piorun, kładąc na miejscu trupem Tkaczuka, żonę zaś jego tak silnie poparzył na całym ciele, że słaba jest nadzieja utrzymania jej przy życiu.

Śmierć polskiego literata na obczyźnie. Dnia 14 sierpnia zmarł w Winona w Stanie Minnesota w północnej Ameryce znany literat Hieronim Derdowski, redaktor i wydawca wychodzącego tam „Wiarusa”. Nieboszczyk urodził się we Wielu, powiecie ehoinickim, na Kaszubach, w Prusach Zachodnich, a otrzymał wyższe wykształcenie, pracował w Chelmnie, następnie w Toruniu, przy polskich gazetach, pisywał nadto wiersze w narzeczu kaszubskiem.

Przybył do Ameryki w połowie dziewiętnego dziesiątka lat ubiegłego wieku, redagował „Pielgrzymia” w Detroit, a następnie „Wiarusa”, wydawanego na razie przez księdza Byzowskiego.

Eksplozja w fabryce. Dnia 4 br. popołudniu wydarzyła się w Bernie mor. eksplozja w zakładzie odluszczenia firmy Lindner-Maerz. Dach wyleciał w powietrze. Wiele okien popękalo pod naporem powietrza. Dyrektor, nadzorca i jeden robotnik odnieśli lekkie obrażenia. Jeden majster ciężko ranny.

Groźba. Znany milijoner Maksymilian Gutmann, na którego dokonał ubiegłej soboty mąż Scholz zamachu dynamitowego na stacyi Selzhalm otrzymał przed pogrzebem leśniczego Sobótki kartkę korespondencyjną z groźbą nowego zamachu na jego życie. Kartkę tę przestała policja władzom sądowym w Leoben.

Falszywe noty 10-koronowe pojawiły się już na Węgrzech. Falsyfikaty te sporządzono na papierze welinowym w drodze reprodukcji fotograficznej; obraz na nich wysłępuje silnie, podczas gdy druk jest niewyraźny. Słowo „Serie” i należącej do noty numer wpisano czerwonym atramentem Czerwone numera (na stronie węgierskiej) początkowo brązowawo-fioletowe, przepisano następnie czerwonym atramentem. Jedną taką sztukę dobrze udają zdolano wymienić w budapeszteńskim urzędzie pocztowym. Większa liczba ma kursować w Węgrzech. W Galicyi jeszcze nie wyplapano. Baczność więc!

Zamach. Z Linco donoszą: Na pociąg pospieszny, którym jechał arcyksiążę Eugeniusz na manewry, odbywające się w okolicy Brunecku, wykonał jakiś niewydłedzony sprawca zamach, rzuciwszy na wagon, w którym znajdował się arcyksiążę, cztery duże kamienie. Kamienie te rozbiły zupełnie szyby i uszkodziły ramę u okna, ale arcyksiążę żaden z nich nie trafił.

Tragedya na scenie. W Samos Ujvar na Węgrzech aktorka Julia Pakey, która grając swą rolę miała strzelać z pistoletu do aktora Bardasa, niedłdy jej kochanka, strzeliła doń nabojem ostrym w samą pierś. Bardas upadł na ziemię bez życia. Morderczyni przecięła sobie arterye i również zmarła na miejscu.

Katastrofa w kopalni. Wczo-rzającej nocy zdarzyła się w kopalni węgla w Abertyłog w hrabstwie Wales eksplozja.

W kopalni było wówczas 120 ludzi, z tego 16 zginęło, a wielu się poparzyło i pokaleczyło.

Ceny niskie i stałe

Pracownia wyrobów rymarsko-siodlarskich

Ceny niskie i stałe

pod firmą LUDWIK MAKOWSKI

pracownia i skład przy ul. Szpitalnej l. 32, filia sklepu ul. Floryańska l. 6.

Kiury i kuterki ręczne. — Torhy i torebki skórzane. — Pudła na kapelusze damskie i męskie.

Pugilaresy, tytonierki, paplerosnice etc. — Paski do pleców, szelki, kamasze i t. d.

Z sali sądowej.

Kraków, 8. września.

Napad na policyanta.

Dziś stanął przed tut. sądem karnym Piotr Uchwał, wyrobnik z Krowodrzy, oskarżony o pobicie policyanta.

O 11. w nocy przyszło kilku wyrobników do szynku Reicha na ul. Karłowickiej, i zażądało kielbasy i wódki. Zjadłszy kielbasę i wypiliwszy wódkę, uciekli z szynku, naturalnie nie uiściwszy zapłaty.

Reich wybiegł za nimi i zażądał pomocy od stojącego właśnie na ulicy policyanta. — Policyant puścił się w pogonę za „uciekającymi” i gonił ich aż do bramy fortecznej na Krowodrzy. Po drodze byli uciekający policyanta ohydnymi wyrazami.

U bramy na Krowodrzy zatrzymali się uciekający, wtedy policyant chwycił jednego z nich zaaresztować; tym był właśnie oskarżony dziś Piotr Uchwał. Uchwał jednak nie dał się tak łatwo „wziąć”; wyciągnął policyanta za bramę — gdzie władza policyjną się kończy — i przewróciwszy żołnierza na ziemię, począł go dusić za gardło.

Policyantowi z pomocą pospieszył przechodzący właśnie tamtędy p. Kędziński — i ponieważ jest dość silny — usunął dość łatwo napastnika, domagając mu wielką odpowiedzialność za napad na policyanta.

Ale Uchwał rzucił się po raz drugi na policyanta i powalił go znów na ziemię. P. Kędziński uwolnił policyanta po raz drugi od napastnika, a wtedy policyant dobył szabli i ciał Uchwala w rękę. Gdy na krzyk ranionego zbiegli się ludzie z domów pobliskich Uchwał, zamieszkał się w tłumie i umknął.

Dziś po przeprowadzonej rozprawie skazał trybunał Uchwala na 3 miesiące ciężkiego więzienia.

Pomocnik kelnerski Karol Kumpocz brał na łożu śmiertelnem po opatrzeniu Najśw. Sakramentami ślub z wierną towarzyszką, która nie opuszczała go przez całe życie w dobrych i złych chwilach.

Kumpoczowie mieli czworo dzieci, które przez zaślubiny swoich rodziców otrzymały nazwisko ojca.

W ostatnich czasach wiodło się Kumpoczom bardzo źle i żyli w skrajnej prawie nędzy, która głównie przyczyniła się do choroby i śmierci Kumpocza.

Nazajutrz po ślubie zmarł Kumpocz.

Rycina nasza przedstawia właśnie piękną tę scenę, gdy kapłan błogosławi związek małżeński dogorywającego Kumpocza i wiernej jego towarzyszkii.

Panama łódzka.

W swoim czasie głośną była w Łodzi sprawa nadużycie konduktorów miejskiej kolei elektrycznej, które polegały na tem, że odebrane od jadących na krótki dystans bilety powtórnie sprzedawano osobom, wsiadającym na dalszych stacjach. Obecnie wykryto o wiele większe nadużycie na kolejce podjazdowej Łódź-Pabjanice.

Oto na kolei Łódź-Pabjanice grono urzędników służby ruchu, działające w porozumieniu, uprawiało od dawna szacherkę z biletami osobowymi w ten sposób, iż sprzedawano po kilka razy dziennie jedne i te same bilety różnym osobom; zdobyte tą drogą pieniądze dzielili między sobą, w raportach zaś wykazywali fałszywe pozycje.

Malwersacyi tej oddawna dopuszczali się kontrolor Wrzesiński i konduktor Resler, z widzą naczelnika służby ruchu p. Jagodzińskiego. Świadczenie, powołani przed zarząd kolejowy, zeznali pod przysięgą w jednym z tutejszych kościołów, że wymienione osoby prowadziły oddawna szacherkę z biletami.

Drugi rodzaj panamy łódzkiej, to wyrabianie posad na kolei Łódź-Zgierz-Pabjanice za oznaczone z góry wynagrodzenie, mianowicie 25 rubli. Za cenę tę można było otrzymać przez pośrednictwo osób, włajemniczonych dobrze w tę manipulację, posadę inżynysty lub konduktora. Czynny udział w tem brali naczelnik służby ruchu Jagodziński i pomocnik jego Iwański. Między innymi, zapłacić musiał 25 rubli przyjęty niedawno maszynista Wiltych, oraz konduktor Wrzesiński, który zaawansował na kontrolora. Wykryciu tych nadużyć wywołało zmianę personalu służbowego na linii Łódź-Pabjanice. Winni nadużyć: Jagodziński, naczelnik ruchu, Iwański, jego pomocnik, kontrolor Wrzesiński i konduktor Resler zostali wydaleny ze służby. Sprawa cała oprzeć się na o kratki sądowe.

Przez osm godzin w gipsie.

(Do ryciny na str. 9.)

Przed kilkoma dniami dokonała w Prytu młoda i bardzo piękna Amerykanka, panna Brudella Patterson, czynu, na który dotąd żadna kobieta nie mogła się odważyć.

Oto śmiała Amerykanka dała z siebie zdjęć formę gipsową dla odlewania wu w spżu.

Oblepiono więc piękną postać gipsiem, w którym stała bez przerwy 8 godzin, aż stwardniał zupełnie. Wtedy formę zdjęto z niej.

By dać się w ten sposób modelować w gipsie potrzeba nadzwyczajnej wytrzymałości, a to z wielu przyczyn: gipsowa forma jest bardzo ciężka, waży około 200 kigr., prócz tego stwardniała w zupełnie nieruchomej pozycji bardzo długo aż gips stwardnieje, przechodzi prawie łódzkie siły, tembardziej, że stoi się pod naciskiem tak znaczącego ciężaru, podczas gdy zwykła modelarka męczy się już po półgodzinnem pozowaniu bez gipsu.

Najprzyszedłem zaś jest to, że gips coraz silniej się rozgrzewa i pęka, dotkliwie nagie ciało. Alleta Sanderson, który niedawno dał zrobić ze siebie taką formę gipsową, oświadczył publicznie, że za żadne skarby świata nie dałby się drugi raz w ten sposób modelować.

Tymczasem piękna panna Patterson była ze siebie bardzo zadowolona i wchodziła do przypatrujących się

Ślub na łożu śmiertelnem.

(Ilustracja na stronie tytułowej)

Onegdajsze dzienniki wiedeńskie doniosły o pięknej scenie, jaka się rozegrała w jednym z ubogich mieszkań na Rudolfsheim.

SKLEP ŚWIEŻYCH I SZTUCZNYCH KWIATÓW

K. MICIŃSKI KRAKÓW UL. SZEWSKA L. 4.

Przez ośm godzin w gipale.

z zaciekawieniem kilku dziennikarzy paryskich, że jest gotową nawet co tydzień w ten sposób pozować.

Rycina nasza przedstawia kilka momentów z nakładania gipsu na żywy model.

Ćwiczenia wzroku.

Już w przeszłym stuleciu opowiadali niektórzy podróżnicy o trudnych do zrozumienia spostrzeżeniach, jakie porobili co do nadzwyczajnej siły wzroku niektórych dzikich plemion.

Humboldt opowiadał n. p., że Indyanie w Chili widzieli przyjaciela jego niejakiego Brunpland, który wydrapał się na szczyt góry, oddalony od nich na cztery mile geograficzne (około 30 kilometrów) gołem okiem prędzej, aniżeli go mógł dostrzedz

„Sarmacya“ skład druków i formularzy. Kraków, Szewska 2.

Humboldt przez lunetę.

Inny podróżnik opowiadał o pewnym Kalmuku, który zauważył na odległość 20 kilometrów jeźdźca wyjeżdżającego na wzgórze na srokawym koniu, co później z rzeczywistością sprawdzono.

Sławny badacz Afryki Stanley podaje w swoich opisach, że szczerp dziki Zaland a odznacza się siłą wzroku przewyższającą usługi najlepszych szkieł dalekowidzących — co przy polowaniach na sławne z płochiwości antylopy oddaje myślnym afrykańskim nieocenione przysługi.

Nadzwyczajne zdolności wzroku zauważył także jeden z nowszych podróżników Ranke u Indian brazylijskich Bakatri. Dzieci ci polują na silnych pradach rzek na ryby Paratinga — rzucając w nie krótkim oszczepem i dając dowód nadzwyczajnej zgrabności i niezwykłej zdolności wzroku, które pozwala im w sekundzie ocenić położenie ryby przelatującej jak błyskawica — mimo złudzenia wywołanego załamywaniem się światła w wodzie.

Zdolność tego szczerpu do śledzenia tropów rozmaitych zwierząt na

kamienistym twardym gruncie, do odróżnienia zwierząt, otoczonych wśród liści drzew tego samego co one koloru, ma być nadzwyczajne.

Pierwotnie myślano, że ta niezwykła siła wzroku dziełki polega na odmiennej budowie oka.

Dopiero ściśle próby, dokonane pod względem siły wzroku szczególniej na dzieciach szkolnych wykazały, że tak samo jak dzięki mieszkańcom Afryki, tak samo każdy Europejczyk posiada wrodzoną zdolność do bardzo znacznego dalekowidzwa, lecz tylko dla braku ćwiczenia wzroku siła ta nie zostaje należycie wykorzystaną.

Kiedy wreszcie zaczęli badać jakim sposobem dochodzą ludzie dziecy do tak zadziwiającego udoskonalenia siły widzenia — przekonano się, że przedewszystkiem ćwiczenie polega na patrzeniu więcej w dal przed siebie, aniżeli na bezpośrednio pod nogami leżący teren.

I nie też dziwno, że my zadumani nad życiem i jego ciężarem Europejczyk nauczeni iść przez życie ze spuszczoną głową, nie możemy dojść do tej siły wzroku, jaką mają ludzie wolni, żyjący na łonie natury, którą

ciągłe śledzą bystrymi wzrokiem, służącym im za broń i za pomoc w polrzebie.

Przeświadczenie, że wzrok daje się przez stosowne ćwiczenie doprowadzić do doskonałości, wprowadziło w Niemczech myśl urządzenia szczególniej dla celów wojskowych, kursów ćwiczeń wzroku.

Pierwszy taki kurs założony został przez niejakiego Zieglera, emeryowanego kapłana z Rummelsburga i nauka odbywa się na błoniach Tempelhof pod Berlinem.

Nauka polega na ciągłym postępowaniu od odległości mniejszych do większych i porównawczem ocenianiu rozmiarów, w jakich przedstawiają się pojedyncze przedmioty, części ciała ludzkiego itp. oku ćwiczącego się.

Po pewnym czasie rezultaty są zdumiewające.

Niewinnie zasądzony.

Sąd wojenny w Francji zasądził niejakiego Voisina za morderstwo na karę śmierci, którą następnie w dro-

JANINA RACIBORSKA.

Węzłem miłości.

Powieść.

Juliusz Zaremba, siedząc przy biurku, czytał któreś z dzieł René Descartes'a.

Chwilał marszczył brwi, widocznie zniechęcił myśli lub może nie przypadła mu do smaku wywód poezucia naszej egzystencji przez świadomość myślenia.

Wtem ktoś zapukał do drzwi — Juliusz wstał, by otworzyć.

Był to listonosz, który przyniósł mu dwa listy.

Oba były jednym i tem samym kołbicecin piśmie adresowane, tylko z tą różnicą, że jeden był pedanterycznie wykalfigrafowany, a drugi bez koperyli, tylko zaigłszy w siebie papier zalepiony marką, był adresowany piśmie szybkim, nerwowym. Na obu była pieczęć początkowa z napisem „Firenze 10/10”.

Otworzył pierwszą kopertę. Na złożonym im dwoje białym kartonie było napisane odbitką litograficzną: „Sta-

nislawowie Humieńczy mają zaszczyt prosić na ślub swej siostrzenicy Heleny Banickiej z markizem Gerardem de Morginy, który się odbędzie dnia 26. września b. r. w Zalesiu w parafialnym kościele. Firenca w wrześniu 1890”.

Dołączony był bilet, pisany tem samem piśmie co adres równem i wymuszonym:

„Sądzę, że mi Pan nie odmówisz, gdy go prosić będę za drożbę. Helena Banicka”.

Niżej litografowanego imienia był dopisek:

„I ja pozwalał sobie poprzec prośbę mojej kuzynki, Humienska”.

Juliusz zbliżył, ale panując nad sobą, rozwał drugi list i czytał. List ten był pisany szybko i gorączkowo:

„Drogi Juliuszu!

„Zmuszają mnie do małżeństwa z człowiekiem starym. Ciotka mówi, że robię partyę, bo jest bardzo majątelną, wmawia we mnie, że on mnie ubóstwia, ale ja go nie cierpię, nie nawidzę! za szesnaście dni ma się odbyć ślub. Przebaczył byłam za słabą, nie zdolałam się oprzeć. Z początku płakałam po nocaci, ale teraz poddałam się już straszemu

przynusowi. Tam blisko koło Ciebie, byłabym może potrafiła się oprzeć, ale tu tak daleko, nikogo co by mi dodał siły, uległam, nie miałam siły... Wiedz mi, że co się stanie, to pod okropnym przynusom — ja Ciebie, tylko Kocham i choć nie wypchną za innego, ja Twoją zawsze zostanę. Proszę Cię przebaczyć i chciej mię wyrozumieć!... Helena”.

Przed trzema tygodniami wyjechała Helena z wujostwem do Włoch. Od tego czasu nie pisała do niego ani razu. Tłómaczył sobie to wielką ilością wrażeń. Ale teraz zdalo mu się że wszystko rozumie.

Ten list jej pisany w pośpiechu, pewnie gdzieś w ukryciu, na obdartym swisliku papieru!

Osaczono ją, chcą się jej pozbyć, wypychając ją wbrew jej woli za mąż za pierwszego lepszego, który by tylko nie pytał o posag i nie żądał rachunków z majątku powierzonej ich opiece pupiliki.

Juliusz chwycił znów pierwszy list do ręki, przebiegł go raz i drugi oczynia, by się przekonać, czy to sen czy rzeczywistość.

I uczył te ostatnią nad sobą nęga, zimną, nieublaganą, straszną Lecz

Najzdrowszą jest

czysta, niesłodzona, lekko przyjemnie gorzkawa, wódka ziołowa

Apetyt

żołądek reguluje, niestrawność usuwa, trawi i wzmacnia.

24 Do nabycia w handlu delikatesów

Ed. Klimek w Krakowie.

dze łaski zmieniono na dożywotnią deportację. Dziwnym trafem Voisin, który zawsze zapewniał, że jest niewinnym, w więzieniu dowiedział się od towarzysza swego, że to on zamordował kobietę, o której zamordowanie posądzono Voisina. Zasądzony zgłosił się do zarządcy więzień i opowiedział wszystko, na nieszczerze jego jednak towarzysza jego tuciek i dotychczas go nie odszukano. Musiano jednak ostatecznie wznowić sprawę Voisina i rozprawa odbyła się 2 bm w Le Mans przed sądem wojennym. Uwolniono go 5 głosami przeciw dwóm. Podczas rozprawy przyszło do scen bardzo dramatycznych. Pokazało się bowiem, że Voisin skazany został głównie na podstawie zeznań własnych jego rodziców Voisinowi, który służył przed kilkunastu laty we wojsku, uprzykrzyło mu służyć wojskowi i zamierzał on popełnić dezerację. Rodzice odradzili mu. Puniono to Voisin obstawiał przy swoim zamiarze i wrócił do domu o godz. 8 wieczorem celem poczynienia przygotowań odnośnych. O 10 godzinie zamordowano jakąś dziewczynę — wówczas, kiedy Voisin spał spokojnie w domu. Pomimo to, rodzice obawiają

się, aby ich nie posądzono o to, że pomagali synowi w zamierzonej dezeracji, zeznali, że wrócił dopiero po godz. 10 do domu, tj. po popełnieniu morderstwa. Nic nie pomagali zaklinania Voisina — zasądzono go na karę śmierci, a teraz dopiero po kilkunastu latach sprawa się wyjaśnia.

Przygody milionera.

August Dutuit, który niedawno zapisał miastu Paryżowi swoje wspaniałe zbiory dzieł sztuki, pozostał niezależnie od tego olbrzymią fortunę swym sukcesorom. Pisma francuskie przyłączają obecnie niniejsze anegdota z życia tego przedsiębiorczego i wytrwałego człowieka. Dutuit cały swój majątek zrobił we Francji, w Ameryce był raz tylko i to nie z własnej woli. Wspomnienia też wywołał stłamd nie najmiłsze. Kiedy był jeszcze na dorobku, ukradziono mu poważną kwotę 50,000 franków. Wielką, kto był sprawcą kradzieży, Dutuit pusił się za nim w pogoń. Złodziej przeprowił się

do Anglii, Dutuit za nim. Był on ciągle tuż za złodziejem, nie mógł go jednak nigdzie przyłapać. Kiedy wreszcie rzemieślnik w porcie Liverpoolskim wsiadł na statek, aby się przeprowić do Ameryki, Dutuit wynajął za ostatnie pieniądze najlepszy, jaki tylko był zagłowiec i popłynął również do Nowego-Jorku. Tam oczekiwał w porcie na złodzieja, pewny, że już mu się teraz z ręk nie wymknie. Nieszczęście jednak chciało, że statek ze złodziejem zawinął do portu w niedzielę. W dzień ten wszystkie urzędy, amerykańskie bardzo pilnie przestrzegają wypoczynku, to też policya pomimo żądań i prośb Dutuita wahała się, co ma uczynić.

Jeden z artykułów *habens corpus* wymaga, aby aresztowany koniecznie tego samego dnia swawony był przed sądem śleńczym i wobec tego zamierzano już wypuścić z rąk swych złodzieja. Zrozpaczony Dutuit wolał, że nie po to przecież przepłynął Atlantyk i zniecił morską chorobę, aby za to wszystko oglądać złodzieja. — „A więc dobrze — mówi przedstawiciel policyi — uczynimy zadość pańskiemu żądaniu, bądź pan łaskaw jednak złożyć natychmiast na słót 5,000 dolarów,

natra jego namiętna a silna, nie ugiała się. Jak cios, co ugodził w dziękno zwierza, nie powali go, ale rozjuszy, czyni straszniejszym, tak on zapomniał czy w tej chwili, krew uderzyła mu do głowy, zagrały w nim wszystkie namiętności dzikie, nieokielzane, wzburyły się w nim gniew. Zaczął pięścić i zęby, jedna myśl gniewna pochłonięła go całego.

— Póki życia mego, nie dopuszczę, nie dopuszczę!...

Wrzał cały, trząsł się od wściekłego gniewu. Ale wybuch wzburzonej namiętności gwałtowny i straszny trwał nie długo. Począł przychodzić do siebie. Z uporną natarczywością nasuwało mu się w myśli pytanie:

— Jakie prawo ja mam do tego? jakież? Zamysły ojca Heleny, które mu odkrył, umierając, żegnając i błogosławie jako swego zięcia? Dla niego i dla niej były one świętem przykazaniem, ale czy one dają mu prawo niewszeczenia postanowienia jej prawnych opiekunów?

— Nie!
A gdyby nawet... Jej majątek jeszcze za życia ojca mocno nadzarpaną, przez te dwa lata musiał zarznieć w rękach opiekunów. Do dwudziestego

czwartego roku zapewnia mu pensya po ojcu i reszta, zabezpieczona testamentem przez babkę był i nawet pewien zbytek, ale ten czas wystarczyć mu ledwie do ukończenia studjów, a przez ten czas co ona wycierpi, zdana na łaskę i nielaskę takich opiekunów jak ciotka Ilumińska! A potem? potem? Czyż jego zeszesć lub osmset renskich, jakie może w najlepszym razie otrzymać na początek, potrafił im objoğu zapewnić egzystencję, do której ona od dzieciństwa przywykła? Znow brzmiała mu w uszach ta sama straszna odpowiedź:

— Nie!

A ten człowiek, choć stary, ale majątny, więc może dać jej to wszystko i to jeszcze w większym stopniu. A on nie może, nie! nie!

Uczuł się pod tem strasznym brzemieniem bezsilnym, rzucił się na łóżko, ścisnął rękami rozpalone skronie, chcąc sobie ulżyć, ale rozbudzona wyobraźnia rola mu straszne obrazy.

Widział ją piękną, tęczną młodocją powabną, jej spłoty krucznych włosów spadające po białych ramionach, jej oczy wielkie, czarne, błonące, zdawało mu się, że czuje jej oddech w swej

piersi, jej piersi, falującą, dziewczęcą, zawydzoną...

A wtem zrozumiał, że mu to wszystko wydarło, wyrwano mu z rąk to, co on do tej uważył za niepodzielnie swoje i uczuł ból straszny, ból rozpiarający mu piersi, wdymający serce, ból szarpający mu mózg, palący skronie.

Rzucił się po łóżku zrozpaczony, bezsilny w gniewie.

Lecz ból coraz ustępował miejsca zmęczeniu.

Począł drześć.

I zdawało mu się, że jest w Zalesiu na wakacjach u ojca Heleny i żywo stanęły przed nim ich wspólne spacery, rozmowy, co trwały czasem po parę godzin, ale im zdawały się być chwilką.

Obraz się zmienił.

Widział przyjaciela swego Zygmunta, brata Heleny, konającego na jego ręku i zaklinającego go, by był Helence bratem, przyjacielem, niegorstym, jak był dla niego.

I znow obraz inny...

Na łóżku Zygmunta już zastęgly — u węgłowina stoi ksiądz Franciszek Starowski, przyjaciel jego ojca i odmawia modlitwy za umarłych, a opodal Helena zalana łzami. A on ją tuli, przysięga zastąpić jej brata, być przyjacielem.

SKŁAD

papieru i materiałów
piśmiennych

poleca po
mniejszych
cenach

zeszyły z papieru wyrobu krajowego i wykonane w Krakowie, ołówki rogowe, atrament i ten i t. p. Pudełka papieru 50 listów i 50 kopert 50 halercy, 100 białów wygotowych 1 K. 50 h. wielki wybór albumów, wyrobów skórkowych i t. p.

Julian Kurkiewicz

Kraków, Mały rynek.

aby zabezpieczyć w ten sposób pewność wynagrodzenia tego człowieka, jeśli się okaże, iż posądzony został niesłusznie".
„Ależ nie posiadam nawet takiej sumy”. — „W takim razie jedynie pańska osoba może być dla nas dostateczną kaucją”. — „Jako? Chcecie mnie wpakować do więzienia?” — „Ależ tak. Inaczej bylibyśmy zmuszeni wypuścić złodzieja”. Nie było rady: Dutił poszedł do kozy, gdzie miał noc okropną, gdyż siedzący w sąsiedniej celi złodziej wciąż groził, że go zabije. Na szczęście w pomieszczeniu zrana, gdy sędzia śledczy powrócił do swych funkcji, wszystko się wyjaśniło. Dutił z 50.000 franków powrócił do Francji. Nigdy już jednak nie mógł zapomnieć Ameryce tej nocy, spędzonej w więzieniu w sąsiedztwie opryska.

Jeszcze słonko przygrzewa...

Jeszcze słonko przygrzewa,
Jeszcze kwiaty się mienią,
A już w duszy coś śpiewa,
Coś zawodzi jesienią;
Coś zasnawa, by mgłami,
Jasną ziemię pozłote;
Coś nadplywa ochłami,
Budzącami tęsknotę.
Coś po sercu kołata,

Jak hśc rwany wichurą;
Niewysnionych snów płacze,
Coś przepada za chmurą
Coś się skarży, coś żali,
Coś w piersi bije w pokorze;
Coś zanika w oddali,
Co już wrócić nie może.
Coś tam w sercu się grabie,
Jakby czas swój przeżyło,
I, choć słonko na niebie,
Jakby słonka nie było...
Chciałby słońce przygrzewa,
Chciałby zorze się mienią,
Lecz już w duszy coś śpiewa,
Coś zawodzi jesienią.

Rozmaitości.

Wilhelm II rzeźbiarzem. Cesarz Wilhelm II, uchodzący powszechnie za „Tausendkünstlera”, objawił się znowu światu w roli rzeźbiarza. Oto uzupełnił on nagrodzoną pierwszą nagrodą projekt Oberleina pomnika Ryszarda Wagnera, dodając do niego własnoręcznie wykonaną figurę Wolframa z Eschenbach.
Oczywiście, że figura ta wędzie w skład pomnika, który w ten sposób będzie miał za twórców spółkę: Oberlein-Wilhelm II.

Kopalnia mydła naturalnego. Według doniesień konsula generalnego, Billtingera z Montreslu, kopalnia mydła naturalnego odkryto u stóp gór w pobliżu Ashrott w Kolumbii angielskiej. Utworzyło się już towarzystwo, celem zużytkowania jej i wydobytwo dotychczas 200 beczek. — Mydło to zawiera podobno 1/5 boraksu. Cała kopalnia w przybliżeniu zawierać może 30.000 ton.
Doniesienie to o kopalni mydła, jest tak niezwyczajne, jakby ktoś mówił nam o kopalni pierników, albo cukru lodowatego. Włosi z Montrealu nie mówią nic o składowych częściach tego mydła.

NADESŁANE.

(Rubryka ta nie pochodzi od Redakcyi).

Do

Wielmożnego Pana E. Klimka w miejacu.

Przed niedawnym czasem dostałem silnych bólów żołądka — środki, jakich używałem przeciw, nie skutkowały — dopiero po użyciu Pańskiej znakomitej wódki żołądkowej „Apetyt” bóle natychmiast ustąpiły. Uważam sobie teły za miły obowiązek, złożyć Panu najserdeczniejsze podziękowanie.
Z poważaniem
Maurycy Finker

Widzenie stawało się coraz wyraźniejsze. Zdawało mu się, że czuje jej łzy sieroce, gorące, spadające mu na policzki, na ręce, że czuje jej oddech szybki, przerywany łkaniem, jej skroń rozpaloną u swej skroni, u piersi jej pierś wzdętą bólem, falującą szybko. Czuł przez sen łzy sciskające mu holm serdecznym serce, cisnące mu się do gardła, do oczu...

Wtem ocknął się.

Widzenie pierzchoło, a on znalazłszy się wobec zimnej rzeczywistości, począł się znowu burzyć. I uczuł, że to wszystko nie dla niego, nie jęgo.

A ten człowiek może ją posiadać, bo jej może zapewnić byt, bo się urodził uprzywilejowanym posiadaczem majątku, a on nie!

Dlaczego?! Dlaczego?!

Gdzie sprawiedliwość? gdzie?!

I szarpał na sobie ubranie i rzucił się zrozpaczony.

Aż powoli zaczęło ogarniać go straszne zmęczenie, rozgorączkowany czuł się wyczerpanym...

I tylko ból w sercu i próżnie w móżdgu...

Aż sen dobroczynny skleił mu powieki, kojąc cierpienia przynajmniej chwilowo...

Już dawno nie był kościółek w Zalesiu tak ożywiony, jak dziś.

Oprócz całej gromady z wójtem i przysięgłymi na czele, która jeszcze przed piątą zebrała się przed kościołem, by przywitać państwa młodych, zjeżdżali się mieszkający okoliczni proszeni lub nie.

Rzęszcicie oświełłony kościół był już wypełniony prawie po brzegi, gdy po przedefiniowaniu całego szeregu gości weselnych weszła nakomic Helena, prowadzona przez Juliusza i markiza Piotra de Morigny, stryjczanego pana młodego.

Była piękniejsza, niż kiedykolwiek. Silny gorączkowy rumieniec rozparł jej twarz, nad czołem tworzyły kruczne włosy śliczny kontrast z białą garą welonu i zielenią mirtu. Oczy jej wielkie przymglone łzami, miały jakiś dziwny melancholijny widok. Pod obcisłą jedwabną suknią rysowały się dość wyraźnie kontury harmonijnych jej

kształtów. Szła krokiem pewnym, smutnie wymuszonym. Tuż za nią postępował prowadząc dwie panny Humionkie pan młody Gerard de Morigny.

Żwizny kontrast stanowili ci dwaj mężczyźni. Juliusz, młody i piękny, smukły jak młoda topół, o gralnych męskich, ale pięknych rysach, wyniosłym czołem, z pod którego pałało płomienny blaskiem dwoje czarnych oczu, tryśkał pełnią młodości, tylko bladość niezwykła twarzy i ściągnięte brwi nadawały mu powagi nad wieki.

Gerard wyglądał przy nim jak starzec, niższy, przygarbiony, nad niskimi jego bezmyślnem czołem, układały się wymuskane dobrze już szpakowale włosy, w pergaminowej, zmarszczkami przedwczesnymi poaranej twarzy znać było ślady nadmierne użycia i hulastycznej młodości. Wielkie błękitne oczy jego były pozbawione prawie wszelkiego blasku, czasem tylko, kiedy spojrzal na idącą przed nim Helenę, wielką i piękną, przebiłyst po nich jakiś ognik, coś jak wysiłek gaszącej lampy, niby iskra z wygasłego już wulkanu.
(C. d. n.)

Załad zegarmistrzowski-jubilerski pod firmą

Józefa Feila

w Krakowie ul. Grodzka I. 60

ma na składzie zegary i zegarki różnego rodzaju jakoteż wyroby jubilerskie po cenach bardzo przystępnych.

Wszelkie reperacje przyjmują się.

OGŁOSZENIA.

Drobne ogłoszenia

ROWER pół wyścigowy w dobrym stanie **tanio do sprzedania** w Podgórzu ul. Kalałaja 16, parter 76.

Pracownia tapicerska pod firmą **Henryka Jagiełły** została przeniesiona z ulicy Mikołajskiej na ul. Karmelicką 1 24, poleca się Szanownej P. T. Publiczności 76.

O wynajęcia 3 pokoje i kuchnia na II. p., przed bramą niejez. na górze Floryańska 25.

Tokarz W. Bachwał w Rzeszowie poszukuje czeladnika tokarskiego 58

Zdrowie utrzymać można tylko przez picie wody sodowej z fabryki „Zdrowie” Prawdziwa z wody wulkanicznej tylko w syntach z marka ochronną „Zdrowie”, plac Molejski Nr. 2, telefon 135 74

Każdy kupujący otrzyma
J. BUCHNER
Kraków, Stradom 1. 23 (słom własny) 65
Wieloletni wybitny galeo zapatrzony skład wszelkich towarów białych, angielskich i francuskich jedwabnych mat, czarn i kolor oraz poleca
zamszów tygocinów i płaszczów czarnych i kolorowych, najnowszymi kolorowcami w różnorodnych deteniach na białki
Wielki wybór chodników, dywanów angielskich i szmymentkich w najnowszych deseniach secesyjnych; oraz wielki wybór parterów, kap pilszuchów, welnianych bransz, jałozół daminowanych szwajcarskich i tynolowych; oraz wielki wybór płaszczów kolorowych i buraków na pokrycie mebli.
Częściowo hurtownie po cenach fabrycznych, tudzież rozkita materij jedwabnych, czarnych i kolor. same rozkita materij welnianych, po cenach o połowę zniżonych.
Bilet tramwaj. tam i napowr. darmo.

Pierwsza polska
Fabryka reklametek i bandażi pod firmą
A. MIRKIEWICZ
w Krakowie, ul. Mostowa 1. 4, filia ul. Szewska 1. 2.
telefon pierwsza pralnia reklametek.

Kraków, ulica Radziwiłłowska 29.

ZAKŁAD ROENTGENOWSKI

zapatrzony we wszelkie najnowsze przyrządy do wytwarczenia promieni Roentgena.

Hadania temi promieniami t. j. prześwietlenie lub fotografowanie wykazaniem jest: 1) w chorobach narządów oddechowych, 2) w chorobach serca i tętna, 3) przy złamaniach i zwichnięciach, 4) w chorobach kości i stawów, 5) w chorobach zębów i szczęk, 6) przy urazzeniach w ciele ludzkim ciał obcych, jak igły, pościaki i t. p.; 7) przy kamieniu nerkowym i pęcherzowym. Leczenie promieniami Roentgena wskazuje jest także w różnych chorobach skórnych

Dr. ARTUR FROMER

11 Sekundaryusz oddziału chirurgicznego Szpitala św. Łazarza, od godz. 2 — i popołudniu, ul. Radziwiłłowska 29.

ANTONI TABOR
Majster szewski
oraz
Sprzedaż obuwia
Męskiego, damskiego i dzieciennego
własnego wyrobu.
Przyjmuje zamówienia oraz reperacje obuwia po cenach niskich.
Kraków, ul. Zielona L. 2.

Stroje ogłoszenia
przyjmuje **Administracja Kurjerka Krakowskiego ul. Gołębia 3, po cencie (2 gr.) od słowa.**

ZAKŁAD POGRZEBOWY JANA WOLNEGO

jedny na Kraków, posiadający własny wyrób trumien. Główny skład znajduje się przy ul. 6u, Tomazsa 1. 4, tuż przy placu Szczepańskim, telefon Nr. 331.
Zakład urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych po cenach nader umiarkowanych.
Filia zakładu znajduje się przy ul. Kopernika 1. 6. Również zakład urządza pogrzeby na spłaty w ratach miesięcz. Zakład mój pośredników żadnych nie utrzymuje i nie wysła

Stróż bezdzietny potrzebuje Floryańska 25

Pulverne przez Tow. Lekarskie
Wody Mineralne
zawierające czyste składniki, jak: Woda Bilińska, Giesshubler, Selteria, Vichy, Homberg, Marynenbaska, także specjalne lecznicze, jak: litowa, bromowa, jodowa, siarczkowa, kwasowa, alkaliczna, siarczkowa i ziemna wyrabia pod kontrolą Tow. Lekarskiego fabryka pod firmą

K. Rząca i Chmurski
Kraków, ul. św. Gertrudy 4
Sprzedaż szpilkowa w aptekach i drogeriach. 57

Od wielu lat istniejąca
Kuchnia
Polska

przy ul. Karmelickiej 1. 8.
poleca:
Szan. Publiczności zimne i gorące śniadania, obiady i kolacje po cenach nader umiarkowanych; czyste, zdrowo i smacznie na masle przyrządzone potrawy.
Dla P. T. Abonentów zniżczny opust.
z powołaniem
JÓZEF BIELAWSKI
właśc. Kuchni Publicznej, ul. Karmelickiej, 8.

!!! Zmiana lokalu !!!
SALON MÓD
oraz pracownia sukien damskich
FRANCISZKI MOLINZIEWICZ
z dniem 1. sierpnia 1902 roku przeniesiony został na ul. św. Tomazsa 1. 13. róg ulicy Floryańskiej w domu **WP. Fronca.** 31
Poszukuje uzdolnionych Pan.in.

Do sprzedania z wolnej ręki **II. PIĘTROWA KAMIENICA** nowo-ozdobnie zbudowana przy ulicy Karmelickiej 1. 7.
Blizsza wiadomość na miejscu u właściciela.

Bogato
ilustrowane polskie
CENNIKI
wysyła na żądanie
darmo.

Najtańszy skład w Krakowie

prawdziwe **Zegarki** genewskie

dokładnie uregulowane za rzetelnym poręczeniem

zegary ścienne, pendulowe i budziki

wyroby złote i srebrne

urzędownie stempłowane,

połącza **najtaniej** magazyn zegarmistrzowski-jubilerski

pod firmą

Pierścionki

ślubne

i zaręczynowe

Zamówienia

z prowincyi załatwia odwrotną

poctą

**Łyżki, tyżeczki,
cukiernice, lichtarze**
i inne wyroby
z chińskiego srebra.

Emil Goldwasser, Kraków ul. Grodzka Nr. 58.

Drobne ogłoszenia.

Nauki kupieckie w listach. Prowadzenie ksiąg (wszystkie metody), korespondency handlowej, języka niemieckiego, rachunków kupieckich, prawa wekslowego, stenografii, (systemu Gabelshbergera, Stolze-Schreyera i Lehmann'a) i kaligrafii, może się każdy bez wszelkich wiadomości przedwstępnych w drodze korespondencyi (pod gwarancją) dokładnie wyuczyć. (Korespondencya niemiecka). Zegulenie wykształcenia na zdolnego kupca. Za pytania za kartą odwrotną. — Nu mera okazowe po 1 kor. — Pierwszy Instytut naukowy. Oddział nauki zapożyczenia listów. — **ADOLFA WEISSMANNA**, Podgórze — Kraków. 62

Kto chce dużo pieniędzy oszczędzić niechaj się uda do hartownego składu zegarków kieszonkowych, ściennych budzików i zegarów pendulowych, jakoteż wyrobów srebrnych.

Bogato ilustrowane cenniki wysyła darmo i oplatnie. 2

Zleceno a prowincyi ask otcienica od wrotla pocztu.

IGNACY CYPRES, KRAKÓW
ul. Dziwnowska 1. 40.
(wobok pałacu stary).

Miklowy zegarek dokładnie idący zhr. 1:20

W Piwiarni Trzcinińskiej

Kuchnia higieniczna

Wszystkie potrawy na maśle

Ceny niskie.

Piwo znakomite o sławie europejskiej i światowej.

Piwo z Trzciny Bawarskie i Ekspertowe.

Porter zalecany przez powagi lekarskie dla chorych i rekonwalescentów. 70

Piwiarnia i Reprezentacya

Kraków, ul. Szewska 13, — ul. Jagiellońska 5.

Fabryka wyrobów cukierniczych

pod firmą

JÓZEFA SIERMONTOWSKIEGO

w Krakowie, Bracka 7.

połącza:

Wyborne cukry deserowe 1 kg w pudełku 2 kor
Herbatniki pół kg 1 kor. 20 h
Doborowe ciasta i torty.

Krakowskie Towarzystwo pomocy kredytowej

w Krakowie przy ul. Wiślniej 1. 3

przyjmuje wkładki oszczędności na 6%

Biuro otwarte codziennie od godz. 3 do 4 popoł.

Pracownia tapicerska

Franciszka Karlińskiego

w Krakowie, przy placu

Matejki 1. 5.

ZAWIADOMIENIE

Niniejszem zawiadamiam Szan. P. T. Publiczność, iż po śmierci s. p. mego Karola Szarka objęłam

— **PRACOWNIĘ KUSNIERSKĄ** —

— **KONSTANTEGO SZARKA** —

który odbył długoletnią praktykę s. p. mego jakoletni kształcił się w pierwszorzędnym pracowniaku w kraju jak i za granicą.

Z poważaniem

JULIA SZAREK

Pracownia kusnierska ul. Szewska 1. 25.

A. Liebeskind Krupnicza 1. 25.

Krakowski handel kolonialny, omoc poludniowe, najtepszy wybor, m. 10 **wódki krajowej i zagranicznej.** 78 Polecia się P. T. Publiczności.

Ilustrowany KUCHARZ

krakowski

dla praktycz. gospodarzy p. ciernierob oprowal, wydanie IX. 2 zhr.

336 obladów — najtepsza katalga kucharska.

Cena w oprowal 1 zhr.

Mirowska. Kwiaty w pakoiu, jedn. w bór, sposob pielęgnowania. Cena 1 zhr.

Do nabycia we wszystkich księgarniach na najtepszym nalezytnici, wysyła pocztą darmo J. M. HIMMELBLAU

w Krakowie, ul. Wiślna 1. 10.

Zamówienia przyjmuję i wykonuje **UNIFORMY** dla PP. Studentów jakoteż **SUKNA NA METRY** w najkrótszym czasie. po najtańszych cenach poleca **SKŁAD UBIORÓW MĘSKICH**

pod firmą **MICHAŁ WACHTEL** w Krakowie, ul. Grodzka 1. 9.

File: w Przemyslu, Rynek 1. 9, w Sanku, ul. Kolejowa

Ubranka dla chłopczyków w wielkim wyborze.

W. Roman Fryzjer

Kraków, ul. Szewska l. 21. —
77 Polecia się P. T. Publiczności.

Kto sobie życzy dobrej
(trwałej)

reperacyi ZEGARÓW
wykonuje takowe z gwarancją

F. HALCARZ,
po cenach najniższych 81
plac Matejki Nr. 2.

Jest zaraz do sprzedania

dobrze się rentujący
interes galanteryjny
przy głównym Rynku w Krakowie.
Kapitał potrzebny około
2500 złr. (5000). 39

Główny skład zegarów,
zegarków genewskich,
i przyborów zegarmistrzowskich
po cenach fabrycznych.

A. J. BRENNER,
Kraków, Stradom 3. 13
Cenniki ilustrowane.

Maui zaszczyt zawiado-
mić WW. Panią i
Panów, iż otworzy-
łem **sklep**
z **obuwiem**
damskim i męskim
fasopu angieli. Trwa-
leni jelegonckim, po
możliwie niskich ce-
nach, w Krakowie, przy ul. Mikolajkiej
l. 1, w domu p. Frischa **Stanisław**
Wisiecki, majster z Warszawy. 51

Główny skład!
LAMP i NAPTY
z rafinerji 69
Adama hr. Skrzyńskiego
Kraków, Szewska Nr. 3.
Jan Erker.

Ważne dla c. k. Wojska, PP. Urzędników i Studentów.

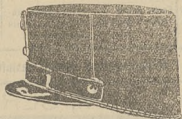

polecia Szanownej c. k. Wojskownicy, urzędnikom i P. studentom swój nowy
wynalazek czapki pod względem trwałości i lekkości.

Czapki wyrobione w mojej fabryce podług nowego wynalazku nie tracą formy
pierwotnej z powodu deszczu lub innego uszkodzenia, gdyż są sporządzone
na korku a nie jak wszędzie na te-
kturze, płótnie klejonym i p. innym
materiałach, który na deszczu traci
formę

Nowość
patentowane czapki korkowe. 1

L. MANNE
właściciel trzech patent
Fabryka czapek
w Krakowie, ul. Floryańska l. 13.

„Trzeci Maj“

Polskę kłęczącą u stóp Chrystusa
(rozpow szechaanie tej reprodukcji pruski hakatyzm zabronil) **Cena 4 K.**

**Obrazki z herbem polskim, N P. Częstochowska i modlitwą za Oj-
czyznę po 8 i 12 h. Tesame, z wyszcipem na kanwie, Ojczyznę, wolność,
razem nam wrócić Panie! po 2 K.**

do nabycia w handlu artykułów treści religijnej
KAZIMIERZA ZAJĄCZKOWSKIEGO 33
w Krakowie, plac Maryacki l. 8.

F. LORD, biuro techniczne

Kraków, Floryańska l. 88, telefon 230 1

Maszyny, narzędzia i artykuły techniczne dla wszelkich
gałęzi przemysłu.

Instalacja elektr. oświetlenia i przeniesienia siły. — Skład
wszelkich przyborów elektrycznych firmy „Siemens i Halski“.

Oliwa rosaryjska oryginalna S i M Schilnaeff, jak również wszelkie
inne szmiry, pasy i wszelkie przybory do ruchu maszynowego.

ADAM ARMATYS

w Krakowie, ul. Bracka l. 5

SKŁAD FUTER męskich i damskich, miastowych
jakoteż podróżnych.

**Wyrób rękawków, kołnierzy i wszelkich
galanterji futrzanych.**

Zamówienia na prowincję wykonuje odrobinie i po
możliwie najniższych cenach.

Krakowski zakład witrażów
i oszkieł artystycznych 11
Prof. W. Ekielskiego
i **Antoniego Tucha**
Kraków, Wolska 36.

OPERATOR, dy cennik, KOPISTA
(także na „Protalbinie“) i po-
zytywny, poszukiuje piosady
ZARUŻE. 37
Laskawe zgłoszenia pod G N C. 4.
Pocie-restaurant Kraków, p. główna.

Insektor
Zakład tepienia owadów,
szczurów i myszy za po-
mocą pary i roślin.
ULICA BRACKA
L. 10 parter. 20

ANTONI SIEKACZ
w Krakowie, 6
ul. Szewska l. 2.

Polecia swój skład owoców za-
granicznych i krajowych świe-
ży i suszonych, Wasfli, kom-
serwów — w różnych gatun-
kach: Sardynki konpoty, Mar-
molady, Groszek, Szparagi, Ko-
niarki Francuskie i krajowe,
Rum, Jamajka, Wódki, Sery
krajowe i zagraniczne, Masła
deserowe codzieli świeże.

Największy skład
**Pienników czysto mio-
dowych i herbatników.**

Anastazy HOLIK
zegarmistrz
w **KRAKOWIE,**
ul. Szewska l. 2
Nowość!

Budziki z elektrycznym oświe-
tleniem 14

CIĄGNIENIE 25 WRZEŚNIA 1902. OŁUMIENIECKA LOTERYJA WYSTAWOWA Głównie wygrane 30 000 koron.

1 wygr. 5000 kor., 1 wygr. 2000 kor., 1 wygr. 1000 kor., 2 wygr. po 500 kor., 4 wygr. po 250 kor., 10 wygr. po 100 kor.,
20 wygr. po 50 kor., 100 wygr. po 20 kor., 1600 wygr. po 10 kor. — Waryskie wygrane wylazca się za polarament 10% w gólowe.

Cena lasu 1 korona. — 6 losów 5 kor. 50 hal, 11 losów tylko 10 kor., polecia

Kantor wymiany Braci Eibenschütz w Krakowie. — Wydawnictwo gazety Losowaui i Handlowej „Merkury“.
Przeznaczenia roczna wynosi 2 kor. 60 hal.

FARBY, LAKIERY I GLAZURY

Reim i Spółka, Kraków, Rynek 37, Linia A-B polecają:

Przedciotki z Linoleum ceratowe i japońskie

Chodniki z Linoleum ceratowe i kokosowe. **Nogówki** kokosowe żelazne i szczołkowe. **Ceraty** na stoly i meble.

Artykuły do czyszczenia sprzętów domowych. Artykuły do prania. „Nowosć” Luminołplyn do czyszczenia dywanów.

O Frizgło lurszynywno olejno lakierową farbę najlepszą do lakierowania podłóg, nie przescięnioną co do trwałości, wydłosać i polysku bardzo łatwą do użytku wysycha **pod gwarancją w przeciągu 6-ciu godzin.**

Glazurę bursztynową firmy: **L. Maza Gaiden** nadającą podłozie polysk za jednym pociągnięciem.

Farby olejne do podłóg **Masę woskową i francuską** do zapuszczania podłóg i posadzek.

Farbę spirytusową lakierową firmy **Christel Schramm** w Wiedniu, wysychającą w przeciągu jednej godziny.

Farby olejne do użytku gotowe w różnych kolorach.

Farby i lakiery do drzwi i okien.

Szczołki i pendzle do czyszczenia mebli. **Szczołki** do froterowania podłóg. **Szczołki** do zamiatania. **Szczołki** do szorowania. **Trzepaczki** trzcinowe. **Płóropusze** do kurzu.

Aparaty i szczołki do czyszczenia dywanów. **Linewki** bezpieczeństwa do opisywania się przy myciu okien. **Papiery** transportowe.

Nowosć! Antimiasmatium środek desinfekcyjny. — Lakier do tablic szkolnych.

LINOLEUM, CERATY I CHODNIKI

Wielki wybór najszlachetniejszych

WIN WĘGIEJSKICH.

polecam następujące gatunki wina:

Hegyalajskie stolowe	1 garo, lub 6 butelek	zł. 2 —
polskie	1 garo. 6 butelek	2 50
prima pańskie	1 garo. 6 butelek	3 —
Samorodne starsze z winnic małop.	1 garo. 6 butelek	3 20
Stary Zieleniak	1 garo. 6 butelek	3 25
Hegyalia Gbinet specjalne	1 garo. 6 butelek	4 —
Tokajskie łagodne	1 garo. 6 butelek	4 —
Tokajskie z roku 1889 wytrawne	1 garo. 6 butelek	4 50
Tokajskie z roku 1889 słodkie	1 garo. 6 butelek	4 50
Samorodne kuracyjne anolizowane	1 garo. 6 butelek	4 50
Meslarz	1 garo. 6 butelek	6 —
Villányr czerwone	1 garo. 6 butelek	2 —
Ofner	1 garo. 6 butelek	2 50
Erlauer starze	1 garo. 6 butelek	3 20

Wielki zapas starych win tokajskich w butelkach

W beczkach znacznie taniej.

Za naturalność moich win gwarantuję każdemu odbiorcy nie tylko zapewnieniem, ale zupełnie prawnie zobowiązaniem.

MAURZY WEINDLING
ul. Floryańska 1. 25.

H. NIEMETZ, optyk i mechanik

w Krakowie ul. Szewska 1. 2.

poleca Szanownej publiczności **ZAKŁAD OPTYCZNY** jakoteż pracownię optyczno-mechaniczną. Przyjmuje również wszelkie **naprawy** maszyn do szycia i rowerów. — Ceny bardzo przystępne. 16

Znacznie rozszerzony i z uwzględnieniem wszelkich wymogów pedagogii i higieny urządzony

PENSYONAT

dla uczniów szkół średnich

połączony z r. k. rzędową uprawą **Zakładem wejskowsko-naukowym w Krakowie, ulica Narmalicka L. 24**, przyjmując od dnia dzisiejszego zgłoszenia **na rok szkolny 1902/3.**

Pensjonatem kieruje osobście dyrektor Zakładu, emryt o. k. robotnik, za ścisłą opieką nad poszczególnymi oddziałami, uprządnymi według kategorii i wieku uczniów, znajduje się w ręku prefektów, ukwalifikowanych pedagogów, w Zakładzie zamieszkałych, pod których nadzorem odbywa się również nauka domowa i korepetycje.

Z końcem każdego miesiąca otrzymują rodzice lub opiekunowie sprawozdanie w odnośnej i takubawemu się uczniowi, tudzież o postępie w nauce.

Dla wprawy w języku niemieckim, odbywa się kursownica w pensjonacie w tym języku (**prefekci są rodowitymi Niemcami**), zaś nauka języka francuskiego jest bezpłatną i obowiązkową. Sala rekreacyjna pensjonatu posiada fortepian i zapożyczona jest w grę towarzyskie, odpowiednie dla młodzieży, tudzież w ilustrowane plany w różnych językach, oraz w dzienniki i bibliotekę do wleku pensjonatu zastrzeżoną.

Lekarski zakład wykonuje ścisły i dokładny nadzór nad uczniami. Zdobł posiada własne leżanki i infirmary.

Ceny umiarkowane. — Blizszych informacyj udzieli Dyrekcja Zakładu.

Stolarnia 55

Braci Ligęzów

przyjmuje zamówienia

na wszystkie roboty stolarskie proste i artystyczne.

Kraków, ul. św. Marka 1. 31.

Konc. komis. Zakład sprzedający i **Helena TELEŻNICHIEJ** ul. Szewska ma do sprzedania: **szalunów myłowych, Fortepiany, Pianino, Garnitury mebli, nowe i stare Kuchensy, Salonki, Dywany, Obrządy, lampy, Białocery, Serwis porcelanowy, Sierdnie dania i mięsa oraz wiele innych przedmiotów. Wyżnienione przedmioty przyjmują się w komis.**

BOTANIK wódka zdrowotna

najwyższem odznaczeniem **wielkim złotym medalem**,
jest do nabycia we wszystkich lepszych handlach.